

Львівський національний університет імені Івана Франка
Економічний факультет
Кафедра фінансів, грошового обігу і кредиту

Рекомендації
щодо методики написання, правил оформлення
та порядку захисту кваліфікаційної роботи
МАГІСТРА
за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок» освітньо-професійної програми
«Митна справа та фіскальне адміністрування»

Львів – 2023

Рекомендації щодо методики написання, правил оформлення та порядку захисту кваліфікаційної роботи магістра за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» освітньо-професійної програми «Митна справа та фіскальне адміністрування». Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 30 с.

Розробники: Михайло Крупка, доктор економічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки, завідувач кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту;
Мирослав Кульчицький, професор кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту, доктор економічних наук, професор;
Віктор Коваленко, професор кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту, доктор економічних наук, професор;
Ольга Замасло, професор кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту, доктор економічних наук, професор;
Данило Ванькович, професор кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту, доктор економічних наук, професор;
Олег Підхомний, професор кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту, доктор економічних наук, професор;
Наталія Пайтра, доцент кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту, кандидат економічних наук, доцент.

Рекомендації схвалено на засіданні кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту.

Протокол від “30” серпня 2023 року № 1

©Крупка М., Кульчицький М., Коваленко В.,
Замасло О., Ванькович Д., Підхомний О., Пайтра Н., 2023 рік
©Кафедра фінансів, грошового обігу і кредиту ЛНУ ім. Івана Франка

ЗМІСТ

Вступ	4
Організаційні особливості, мета і завдання кваліфікаційної роботи.....	5
Структура та змістовне наповнення кваліфікаційних робіт.....	7
Вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи магістра.....	12
Обов'язки наукового керівника та рецензування кваліфікаційної роботи.....	14
Підготовка до захисту та захист кваліфікаційної роботи в Екзаменаційній комісії..	16
Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи магістра.....	18
Додатки.....	21

ВСТУП

Завершальний етап підготовки магістра за обраною спеціальністю – написання та захист кваліфікаційної роботи, яка за змістом є самостійним науково-практичним дослідженням, що дає змогу визначити та оцінити рівень знань студентів і вміння використовувати їх на практиці. Магістерська робота повинна ґрунтуватися на основних положеннях фінансової науки, містити елементи новизни та сприяти ефективному вирішенню актуальної проблеми дослідження.

У процесі написання магістерської роботи досягають основного її завдання – закріплення отриманих знань з профільних дисциплін, поглиблення навиків самостійної роботи студентів з джерелами літератури, методичними і статистичними матеріалами, вивчення й застосування новітніх методів дослідження, сучасних наукових концепцій та підходів до аналізу економічних явищ та процесів. Показником якісно виконаної магістерської роботи є можливість повного чи часткового використання висновків і рекомендацій, пропонованих автором, у практичній діяльності, а також застосування їх для розв’язання теоретичних або прикладних проблем розвитку економічної науки.

Індивідуальне завдання на випускну роботу, яке отримує кожен магістр, потрібно реалізовувати з огляду на умови реальної економіки з використанням творчого підходу, ініціативи та самостійності у процесі прийняття рішень.

У випускній роботі магістра важливо брати до уваги сучасні тенденції розвитку економіки, науки, техніки, нових форм та методів організації фінансових відносин. Конкретні пропозиції мають враховувати вимоги чинного законодавства й інших нормативно-правових актів, що покликані регламентувати фінансово-господарську діяльність суб’єктів фінансової системи.

Підвищенню якості, а отже, і наукового рівня випускної роботи магістра повинно сприяти використання статистичних, економіко-математичних методів аналізу, комп’ютеризація процесу дослідження.

У ході написання кваліфікаційної роботи у студентів виникають питання, пов’язані з методикою написання, правилами оформлення та процедурою захисту, оскільки ці роботи повинні містити глибші дослідження економічних і соціальних процесів, що відбуваються в економіці та суспільстві, елементи наукової творчості. Ці питання розкривають у методичних рекомендаціях для магістрів спеціальності “Фінанси, банківська справа, страхування і фондовий ринок”.

Ґрунтовне ознайомлення студентів та інших суб’єктів навчального процесу з особливостями й характером вимог, які ставлять до такого виду робіт, дасть змогу уникнути небажаних помилок, вести роботу випускників організовано та планомірно, сприятиме підвищенню якості їхнього виконання.

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСОБЛИВОСТІ, МЕТА І ЗАВДАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота є самостійним дослідженням, що виконане на завершальному етапі навчання в університеті, тому вона може стати першим етапом у подальшій науковій діяльності, темою майбутньої кандидатської дисертації молодого науковця. З огляду на це, вимоги до змісту та форми кваліфікаційних робіт, особливо тих, які претендують на найвищу оцінку, повинні бути досить високими. Також магістерська робота є кваліфікаційним документом, на підставі якого Екзаменаційна комісія визначає рівень теоретичної підготовки випускника, його здатність до самостійної роботи за фахом, ухвалює рішення про присвоєння кваліфікації.

Метою підготовки та написання кваліфікаційної роботи є поглиблення студентом теоретичних і практичних знань з обраної теми, вироблення уміння використовувати їх для розв'язання конкретних завдань, проблем економіки, виявлення ступеня підготовленості студента до самостійної практичної діяльності, оволодіння загальні та фахові компетентності та результати навчання.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань.

Фахові компетентності:

СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК 13. Здатність оцінювати сучасні тенденції розвитку митної і податкової діяльності, організації фінансової інфраструктури, оподаткування економічних відносин, фіскальної взаємодії на міжнародному рівні

Програмні результати навчання:

ПР 01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими й управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПР 02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР 04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР 06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.

ПР 12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

ПР 14. Організовувати операційну діяльність фіскальних органів, аналізувати рівень податкової конкуренції, розробляти пропозиції для корегування фіскальної політики держави.

ПР 15. Розробляти ефективні методики і процедури податкового регулювання економічних процесів у державі, оцінювати ефективність податкової та митної систем.

ПР 16. Забезпечувати організацію процесу оподаткування економічної діяльності, застосовувати дієві методи управління податковими і митними ризиками та організовувати процес фінансових перевірок.

ПР 17. Обґрунтовувати закономірності функціонування інститутів митної інфраструктури у контексті розвитку національної економіки.

Організовувати операційну діяльність фіскальних органів, аналізувати рівень податкової конкуренції, розробляти пропозиції для корегування фіскальної політики держави Розробляти ефективні методики і процедури податкового регулювання економічних процесів у державі, оцінювати ефективність податкової та митної систем

Забезпечувати організацію процесу оподаткування економічної діяльності, застосовувати дієві методи управління податковими і митними ризиками та організовувати процес фінансових перевірок

Обґрунтовувати закономірності функціонування інститутів митної інфраструктури у контексті розвитку національної економіки

Студент, працюючи над дослідженням, повинен засвоїти навички правильної постановки проблеми, обґрунтувати актуальність теми, сформулювати мету і завдання, визначити об'єкт, предмет дослідження, скласти план роботи, опрацювати наукову літературу, статистичну інформацію, бухгалтерську та фінансову звітність, зробити власні висновки, дати обґрунтовані пропозиції тощо.

Кваліфікаційна робота повинна враховувати сучасні наукові погляди, законодавчу та іншу нормативну базу, кращий досвід суб'єктів господарювання, бюджетних і міжнародних організацій.

Повну відповідальність за наукову достовірність результатів виконаного дослідження несе магістр. У виборі теми студент керується переліком пропонованих кафедрою тем, робить свій вибір на підставі наукових інтересів, можливостей отримання фактичних даних, а також наявності спеціальної літератури. Тематика магістерських робіт повинна відповідати сучасному стану та проблемам розвитку науки й економіки.

Студент має право запропонувати власну тему дослідження за умови її відповідності обраній спеціальності й наявності публікацій, доступу до отримання та опрацювання відповідного фактичного і статистичного матеріалу. Обраний

напряму дослідження за пропонованою студентом на розгляд кафедри темою кваліфікаційної роботи не може бути суто теоретичним, позбавленим будь-якого зв'язку з практичним вирішенням проблем національної та світової економіки.

Тематику досліджень магістрів формують з урахуванням таких вимог:

- у назві бажано не використовувати ускладнену термінологію псевдонаукового характеру. Треба уникати назв, що починаються зі слів “Дослідження деяких шляхів...”, “Деякі питання...”, “Матеріали до вивчення...”, “До питання...” тощо, у яких не відображено достатньо суті досліджуваної проблеми;

- виходячи з потреб економіки України, перспективних напрямів розвитку економічної науки загалом та фінансів зокрема;

- виходячи з потреб регіону, договорів-замовлень окремих підприємств та органів влади;

- у контексті наукових інтересів кафедри і наукових інтересів магістрів.

Вибір теми дослідження повинен охоплювати актуальну проблематику економічних явищ та процесів, ґрунтуватися на раніше виконаних студентом дослідженнях, у тому числі тих, що відображені у власних курсових роботах, рефератах чи доповідях на наукових студентських конференціях.

Перелік тем кваліфікаційних робіт готує кафедра фінансів, грошового обігу і кредиту. Тематика охоплює всі аспекти фінансово-господарської діяльності суб'єктів фінансової системи України та міжнародних фінансів, кожного року перелік тем підлягає значному оновленню. Затверджують тематику магістерських робіт, запропонованих кафедрою чи студентами, на засіданні кафедри.

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТОВЕ НАПОВНЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

Кваліфікаційна робота як оригінальне теоретико-прикладне дослідження повинна мати внутрішню логіку побудови, взаємозв'язок між окремими складовими та завершеність, мати практичне значення для організацій, за даними яких вона виконана, а пропозиції – наукове обґрунтування.

Після вибору теми магістерської роботи студент обирає наукового керівника з урахуванням напряму його наукових досліджень з числа науково-педагогічного персоналу кафедри. Списки прізвищ студентів, тем магістерських робіт та наукових керівників передають у навчальну частину університету для оформлення наказу про затвердження тем і призначення наукових керівників. Наказ є підставою для отримання студентом завдання на виконання дослідження. Після підписання відповідного наказу та видачі завдань теми кваліфікаційних робіт змінювати заборонено.

На цьому етапі науковий керівник нагадує студентові про правила академічної доброчесності, яких дотримується університет, та стандарти етики, яким має слідувати студент при напрацюванні матеріалів магістерської роботи. За результатами розмови підписують декларацію про дотримання академічної доброчесності здобувачем вищої освіти у Львівському національному університеті імені Івана Франка, яку підшивають до готової магістерської роботи.

Обсяг та зміст подальшої роботи визначені індивідуальним завданням, яке складає студент з науковим керівником і затверджує завідувач кафедри. Індивідуальне завдання визначає напрям дослідження обраної теми та визначає

терміни виконання кожного з етапів магістерської роботи. Порушення умов виконання індивідуального завдання є підставою для рапорта наукового керівника та розгляду за участі студента цього питання на засіданні кафедри з можливістю рекомендації про недопущення до захисту студента.

Магістерська робота стартує з дослідження літератури за обраною темою, яке доцільно починати із загальних праць, щоб отримати уявлення про основні питання, до яких має дотичність обрана тема. Науковий керівник може порекомендувати джерела, на які варто звернути увагу студентів, проте не може обмежувати напрями наукового дослідження.

Опрацювання наукової літератури – надзвичайно відповідальний етап виконання магістерської роботи. Читати статті, інші наукові публікації доцільно, роблячи нотатки, що значно полегшить опрацювання необхідних матеріалів.

Поряд з вивченням фахової літератури необхідно опрацювати отриману інформацію. Необхідно досить ретельно стежити за оформленням цитат, щоб надалі було легко ними користуватись.

Досить часто значна частина опрацьованих матеріалів буває зайвою, не завжди їх використовують повністю. З огляду на це необхідно їх ретельно вибирати й оцінювати. Наукова творчість передбачає значні обсяги чорнової роботи, пов'язаної з підбором основної та додаткової інформації, її узагальненням та поданням у зручній для аналізу та висновків формі. Факти, що лежать на поверхні, не завжди розкривають суть процесів, які відбуваються в економіці та суспільстві.

Наукові факти мають такі властивості, як об'єктивність, достовірність, загальність, новизна, точність тощо. Важливе значення у разі відбору наукових фактів має їхня критична оцінка. У ході вибору фактів не можна відкидати ті, які важко пояснити або знайти для них практичне застосування. Цінність наукових фактів значно залежить від достовірності першоджерел, їхнього цільового призначення та характеру інформації. Відомо, що офіційні видання, які публікують від державних, громадських організацій, міністерств, відомств, міжнародних організацій, містять матеріали, точність яких не викликає сумнівів.

Монографічні видання, у яких досліджують наукові проблеми, наукові збірники, що містять матеріали наукових конференцій, дослідницькі матеріали окремих відомств, навчальних закладів тощо, мають принципове наукове значення та практичну значущість. Їх зараховують до переліку достовірних джерел.

Важливе значення мають наукові статті. Такі статті, зазвичай, оперативного характеру, вони містять короткий виклад будь-яких фактів, повідомлення про якусь подію, явище тощо.

Про достовірність вихідної інформації може свідчити не лише характер першоджерела, а й науковий, професійний авторитет автора, його належність до певної наукової школи.

В усіх випадках необхідно вибирати лише найавторитетніші джерела, основні дані, критично їх оцінювати, точно зазначати джерело матеріалів.

Збір фактичних даних необхідно проводити за кілька останніх років (трьох і більше), що дасть змогу розглядати процеси, які відбуваються в економіці та суспільстві, у їхній динаміці. Саме динаміка допомагає помітити нові тенденції.

Головним завданням дослідження на цьому етапі є написання тексту відповідно до затверджених теми та завдань. Студент повинен ґрунтовно ознайомитись з теоретичними основами обраної проблематики, на підставі аналізу літературних джерел узагальнити підходи та обґрунтувати методичний фундамент своїх досліджень. За допомогою сучасних прийомів і методів соціально-економічного аналізу вивчають об'єкт дослідження та виявляють наявні проблеми і причини їхнього виникнення. Це, відповідно, стає основою для розробки й обґрунтування альтернативних пропозицій щодо усунення наявних проблем і визначення найбільш доцільних способів їхнього вирішення в умовах конкретного підприємства, організації тощо.

Необхідно стежити, щоб не було відхилення від теми, не надто зосереджуватись на окремих аспектах її дослідження.

Варто пам'ятати, що магістерська робота є авторським дослідженням та має відповідати критеріям автентичності тексту та буде перевірятися на плагіат, тому слідкувати за використанням покликань на запозичені тексти і не перевищувати допустимого їх обсягу (50%). Перевірка на плагіат відбувається засобами програмного забезпечення, що наявне в Університеті, до підшивання роботи (згідно з календарним планом) та підкріплюється довідкою встановленої форми. Перевищення рівня запозичення тексту є підставою для недопущення магістерської роботи до захисту.

Результати дослідження мають апробуватися виступами на наукових конференціях з публікацією тез доповідей та у наукових статтях. На відмінну оцінку може претендувати магістр з однією статтею і одними тезами доповідей або чотирма тезами доповідей. Фотокопії опублікованих статей та тез доповідей додаються до підшитого приміника кваліфікаційної роботи у додатках.

Додатково оцінюватиметься участь та призове місце у конкурсах наукових студентських робіт, олімпіадах, студентських наукових змаганнях, тому фотокопії сертифікатів про участь чи дипломів про присудження призового місця теж додаються у додатках до підшитого приміника магістерської роботи.

Кваліфікаційна робота має містити такі структурні елементи:

- 1) титульна сторінка;
- 2) завдання на виконання роботи;
- 3) декларація про дотримання академічної доброчесності;
- 4) анотація;
- 5) зміст;
- 6) вступ;
- 7) основна частина (три розділи та висновки до кожного з них);
- 8) загальні висновки до всієї роботи;
- 9) список використаних джерел;
- 10) додатки.

На титульній сторінці магістерської роботи зазначають усі необхідні реквізити, передбачені додатком А цих методичних рекомендацій, а саме: вид (магістерська робота) і тема кваліфікаційної роботи; прізвище, ім'я та по батькові студента; посада, прізвище й ініціали наукового керівника тощо.

У додатку Б подано зразок завдання на кваліфікаційну роботу, що розкриває план роботи студента на обрану тему дослідження, містить дані про інформаційне

забезпечення та обсяг табличного і графічного матеріалу, визначає календарні межі виконання магістерської роботи.

Декларація про дотримання академічної доброчесності є засвідченням студентської згоди дотримуватися вимог наукової етики при написанні магістерської роботи (додаток В).

Анотація до магістерської роботи складається двома мовами (українською та англійською) і включає стислу інформацію про дослідження та ключові слова (Додаток Д).

Зміст роботи містить перелік основних частин роботи – вступ, розділи і підрозділи, висновки, список використаних джерел, додатки – з посиланням на номер сторінки, з якої кожна з них розпочинається. Назви розділів та підрозділів у змісті повинні повністю відповідати наведеним у тексті роботи.

У вступі до магістерської роботи відображають обґрунтування актуальності обраної теми, у загальних рисах характеристику стану дослідження проблеми, рівень розроблення вченими, її нез'ясовані аспекти, чітко сформульовані мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження, опис методики й інформаційної бази, наукову новизну отриманих результатів й інформацію про їхню апробацію (опис публікацій студента за тематикою дослідження), стислу характеристику розділів та підрозділів роботи, а також інформацію про кількісні параметри кваліфікаційної роботи (обсяг сторінок, кількість рисунків, таблиць, додатків та літературних джерел).

Обґрунтування актуальності обраної теми магістерської роботи необхідно подавати у формі дискусійного аналізу та порівняння відомих наукових підходів до розкриття сутності проблеми. Варто звернути увагу на можливості застосування отриманих практичних результатів у діяльності бізнес-одиниць чи для розвитку економіки країни загалом.

Загальнонаукові та специфічні методи дослідження потрібно подавати не абстрактно, а в поєднанні з досліджуваними явищами та процесами, що дасть змогу переконатися в логічності вибору саме цих, а не інших методів для вирішення проблеми.

Формулювання наукової новизни є обов'язковим елементом вступної частини магістерської роботи і передбачає чіткий, стислий та аргументований виклад наукових положень, які виносять на захист, із зазначенням відмінностей отриманих результатів від відомих раніше, рівня їхньої новизни, тобто “одержано вперше, удосконалено, отримало подальший розвиток”. Результати магістерського дослідження, що містять елементи наукової новини, повинні бути опубліковані у фахових вітчизняних чи закордонних наукових виданнях або презентовані на міжнародних студентських конференціях.

Опис кількісних параметрів дослідження можна подати в такий спосіб: “Магістерська робота викладена на 57 сторінках основного тексту та містить 23 таблиці, 9 рисунків, 7 додатків, список використаних джерел із 62 позицій”.

Загальний обсяг вступу не повинен перевищувати двох-трьох сторінок. Основна частина роботи складається з трьох розділів, поділених на підрозділи, кожен розділ починається з нової сторінки.

Перший розділ магістерської роботи розкриває важливі теоретико-методичні аспекти досліджуваної проблематики, а саме: поняття та сутність аналізованого

явища чи процесу, основні етапи дослідження питання у вітчизняній та зарубіжній літературі, дискусійні та невирішені проблеми, нормативно-правове регулювання питання.

У цьому розділі подають інформацію про інструментарій дослідження, який буде використано в інших структурних частинах роботи. Це обґрунтовує необхідність розкриття переваг і недоліків кожного з методів магістерського дослідження, а також інформації про структуру та припущення для побудови економічних моделей, рівень їхньої достовірності, можливі труднощі в разі оцінювання параметрів моделі, неточності, пов'язані з використанням тих чи інших формул, або відсутність єдиного погляду щодо пояснення причин чи наслідків економічного явища. Завершення першого розділу кваліфікаційної роботи може містити загальні міркування щодо напрямів вивчення обраної проблеми в майбутньому.

Другий розділ магістерської роботи повинен містити виявлені студентом на підставі вивчення та узагальнення аналітичних матеріалів функціональні зв'язки між окремими елементами національної економіки з відповідними висновками щодо доречності підтримання, посилення, послаблення чи припинення існування таких залежностей. Це передбачає необхідність самостійного економічного, фінансового, статистичного та економіко-правового аналізу попередньо зібраної інформації на тему дослідження. Опис виявлених закономірностей повинен супроводжуватися причинно-наслідковим аналізом. Для зручності висвітлення аспектів досліджуваної проблеми та наочності презентування отриманих результатів необхідно використовувати таблиці та графічні моделі.

Третій розділ магістерської роботи має містити науково обґрунтовані рекомендації щодо напрямів усунення недоліків та покращення результатів діяльності окремих бізнес-структур, стратегії підвищення ефективності економічної політики держави, механізми проведення реформ та адаптації іноземного досвіду організації певного виду економічної діяльності до умов вітчизняної економіки.

Узагальнення основних результатів дослідження на обрану тему магістерської роботи подають у загальних *висновках*. Окрім розширених висновків, наводять стислі проміжні висновки вкінці кожного розділу. Усі висновки до кваліфікаційної роботи (кінцеві та проміжні разом) не повинні перевищувати 10 % загального обсягу магістерської роботи.

У списку використаних джерел наводять нормативно-правові акти, спеціальну наукову та навчальну економічну літературу, звітність підприємств та установ, а також матеріали з мережі Internet, інші інформаційні матеріали, використані в ході дослідження. Він повинен бути оформлений згідно з вимогами Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» (додаток Е).

Основне призначення *додатків* до роботи (які не є обов'язковим компонентом та не включаються до загальної нумерації сторінок) полягає у вивільненні основного тексту від матеріалів допоміжного характеру. Кількість додатків не обмежена, однак не рекомендують надмірно їх використовувати. У додатки можна виносити:

- таблиці і рисунки, що займають одну повну сторінку і більше;
- проміжні математичні доведення, формули та розрахунки;
- анкети, використані автором у процесі експертних опитувань;

- звітність підприємств, організацій чи державних установ тощо;
- фотокопії опублікованих магістром статей та тез доповідей;
- фотокопії сертифікатів про участь чи дипломів про присудження призового місця у конкурсах наукових студентських робіт, олімпіадах, студентських наукових змаганнях.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Магістерську роботу виконують на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210×297 мм). Загальний обсяг (без урахування списку використаних джерел, додатків) дослідження повинен мати обсяг від 50 до 60 сторінок тексту, надрукованого на комп'ютері з використанням текстового редактора Word. Текст роботи треба виконувати шрифтом Times New Roman через 1,5 інтервали 14 кеглем, поля повинні відповідати таким мінімальним розмірам: верхнє та нижнє – 20 мм, праве – 10 мм, ліве – 25 мм.

Назви головних складових роботи друкують великими літерами в центрі рядка (ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ 1 і т. д.). Заголовки інших структурних одиниць (підрозділ, пункт, підпункт) друкують малими літерами з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Назви розділів та підпунктів повинні бути відділені від тексту одним рядком.

Нумерація сторінок роботи є наскрізною; рисунків, таблиць та формул – наскрізною в межах розділу; її подають арабськими цифрами без знака №. Першою сторінкою дослідження є титульний аркуш, який, як і завдання, декларація про дотримання академічної доброчесності, анотація, сторінка зі змістом та перша сторінка вступу, враховують у нумерації, але номер сторінки не проставляють. Перша нумерована сторінка – це другий аркуш вступу, яка матиме порядковий номер вісім, що проставляють у правому верхньому куті аркуша без крапки в кінці.

Номер розділу зазначають після слова “РОЗДІЛ” без крапки, після чого з нового рядка друкують назву розділу. Підрозділи нумерують у межах кожного розділу, а тому вони мають двозначну нумерацію: перша цифра означає номер відповідного розділу, друга – відповідного підрозділу, розділені крапками (наприклад, другий підрозділ першого розділу: 1.2. Основи законодавчого регулювання місцевого оподаткування).

Рисунки і таблиці в роботі треба наводити безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, чи на наступній сторінці, якщо їхній розмір перевищує ліміт сторінки. Таблиці та рисунки, розміри яких більші за $\frac{3}{4}$ аркуша формату А4, розміщують у додатках з посиланням у дужках (наприклад, див. додаток А).

Ілюстрації в роботі позначають словом “Рис.” і нумерують послідовно в межах розділу (крім ілюстрацій, винесених у додатки), тобто номер ілюстрації складається із двох цифр та крапки між ними (наприклад, рис. 3.1 - перший рисунок третього розділу). Номер рисунка, його назву та пояснювальні підписи (вказівка на джерела використаних даних, необхідні роз'яснення) розміщують під ілюстрацією.

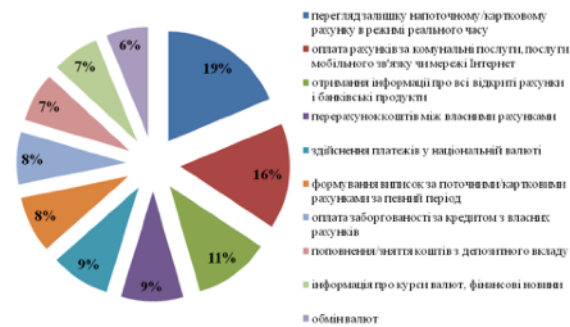

Рис. 3.1. ТОП-10 найбільш використовуваних можливостей Інтернет-банкінгу [22]

Аналогічним способом нумерують таблиці. У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис “Таблиця” і зазначають її номер у межах відповідного розділу (наприклад, “Таблиця 3.1” – перша таблиця третього розділу). Під таблицею можуть бути примітки, які характеризують джерела, з яких запозичено відповідну аналітичну інформацію, чи уточнюють значення окремих показників (наприклад, рік, для якого обчислено заданий показник, відрізняється від зазначеного в назві таблиці часового проміжку). Розмір кегелю в таблицях може відрізнятися від 14 для зручності подачі статистики чи матеріалів (допустимим вважатиметься 13, 12, 11 кегель).

Таблиця 3.1

Основні показники ринку платіжних карток в Україні [40]

Рік	Банки-члени карткових платіжних систем, шт.	Держателі платіжних карток, тис. осіб	Платіжні картки, тис. шт.*	Платіжні картки в обігу**	Банкомати, шт.	Термінали, шт.			Імпринтери, шт.
						загальна	торго-вельні	банківські	
2019	127	35 723	41 162	н.д.	20 931	94 317	67 233	27 084	54 406
2020	139	37 232	38 576	45 346	27 965	116 748	85 260	31 488	82 084
2021	146	39 395	29 104	44 469	28 938	103 063	74 510	28 553	76 718
2022	141	39 942	29 405	46 375	30 163	108 140	80 544	27 596	15 858
2023	142	35 179	34 850	57 893	32 997	123 540	94 741	28 799	15 803

Примітки:

* зазначено загальну кількість емітованих банком платіжних карток, за якими здійснено хоча б одну видаткову операцію за останні дванадцять місяців;

** зазначено загальну кількість емітованих банком платіжних карток, термін дії яких не закінчився.

Формули нумерують у межах розділу подібно до рисунків і таблиць. Номери формул зазначають біля правого краю сторінки на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад, (1.5) – п'ята формула першого розділу. Безпосередньо під формулою наводять пояснення використаних у формулі позначень. Перший рядок розпочинають словом “де” без двокрапки, після чого наводять змістовну інтерпретацію символу. Пояснення інших символів необхідно розпочинати з нового рядка. Наприклад:

$$\sigma = \sqrt{\frac{1}{N} \sum_{i=1}^N (x_i - \bar{x})^2} \quad (1.5)$$

де σ – стандартне квадратичне відхилення;
 N – кількість банків у кластері;
 x_i – значення показника для відповідного банку;
 \bar{x} – середнє арифметичне для сукупності x .

Посилання на ілюстрації, формули і таблиці роблять у тексті роботи з допомогою їхніх порядкових номерів (наприклад, “у формулі 1.8”) та скорочень типу: “рис. 2.5”, “табл. 1.4”, “див. табл. 1.5”.

У ході написання роботи студент повинен посилатись на джерела, інформацію чи результати аналізу яких використані у власному дослідженні. Для обґрунтування окремих положень і висновків можна використовувати цитати з літературних джерел чи витяги з нормативних документів. Поряд із цитуванням думок з аналізованої праці допускається виклад чужих міркувань власними словами. У цьому разі недослівний переказ думок не береться в лапки, але це не позбавляє обов’язку зробити посилання на відповідне джерело. Посилання роблять одразу після завершення цитати чи викладу думки інших авторів шляхом вказання у квадратних дужках порядкового номера цитованої праці у списку використаних джерел та конкретних сторінок, які містять використаний матеріал (наприклад, Загальна кількість банків у банківській системі України становить 178 [15, с.45]).

Список використаної літератури повинен бути оформленим згідно додатку Е методичних рекомендацій. Його розпочинають з нової сторінки, нумерують арабськими цифрами в алфавітному порядку або порядку цитування в роботі.

Додатки до роботи розміщують після висновків відповідно до згадування у тексті. Кожен додаток повинен розпочинатися з нової сторінки. Він повинен починатися з слова “Додаток” у правому верхньому куті та великої літери, що його позначає. Додатки позначають літерами української абетки (крім літер Г, І, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь), наприклад, Додаток А. Далі по центру наступного рядка вказують назву додатку, згодом – власне матеріал додатку. Як і будь-які матеріали дослідження, додатки мають містити посилання на джерела літератури, однак тут вони наводяться у повному обсязі (наприклад, Джерело: Про віртуальні активи : Закон України від 17.02.22 № 2074-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2074-20#Text>).

ОБОВ’ЯЗКИ НАУКОВОГО КЕРІВНИКА ТА РЕЦЕНЗУВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

З метою надання студенту теоретичної та практичної допомоги під час виконання магістерської роботи студент обирає наукового керівника, в обов’язки якого входить:

- 1) допомога у формулюванні теми кваліфікаційної роботи, розробленні її структури;
- 2) консультування щодо використання спеціальних літературних джерел та змістового наповнення кваліфікаційної роботи;

- 3) контроль усіх етапів виконання роботи;
- 5) написання відгуку на магістерську роботу.

В обов'язки студента входить:

- 1) систематичне інформування наукового керівника про хід написання роботи;
- 2) ознайомлення керівника із чорновим та остаточним варіантами частин магістерського дослідження.

Науковий керівник не є ні співавтором, ні редактором роботи, а тому студент не може розраховувати на те, що керівник виправить наявні в роботі теоретичні, методичні, стилістичні, орфографічні, синтаксичні чи інші помилки.

Завдання наукового керівника видозмінюються, що залежить від етапів написання кваліфікаційної роботи:

- 1) перший етап передбачає консультування студента щодо формулювання назви роботи, розгляду та коригування її плану, рекомендацій щодо списку літератури;

- 2) процес виконання роботи передбачає роль опонента для наукового керівника. Основними функціями на цьому етапі є вказання студентові на недоліки, виявлені в аргументації окремих положень, оформленні роботи, а також надання рекомендацій щодо способів їх усунення. Студент зобов'язаний брати до уваги висловлені керівником зауваження та рекомендації щодо оформлення роботи. Разом з тим, він може враховувати положення наукової дискусії з науковим керівником частково, проте аргументовано. Це пов'язано з тим, що відповідальність за теоретично і методично правильне висвітлення теми, а також якість змісту й оформлення кваліфікаційної роботи повністю покладена на автора.

У разі недодержання студентом календарного графіка виконання кваліфікаційної роботи науковий керівник подає рапорт завідувачеві кафедри, який розглядають за участі студента на засіданні кафедри з можливістю рекомендації про недопущення студента до захисту.

Завершена і переплетена в палітурку магістерська робота передається науковому керівникові у встановлені кафедрою терміни. Після отримання остаточного варіанта кваліфікаційної роботи керівник виконує функції експерта, що передбачає ознайомлення зі змістом та оформлення друкованого відгуку (див. додаток И). Відгук наукового керівника повинен містити висновки про якість магістерської роботи, актуальність теми дослідження, теоретичний рівень та практичне значення роботи, позитивні результати. Особливу увагу надають обґрунтуванню можливості чи недоцільності рекомендації роботи до відкритого захисту, при цьому науковий керівник лише констатує можливість (неможливість) такої рекомендації, не виставляючи диференційованої оцінки.

Підставою для рекомендації роботи науковим керівником є її цілісний характер та виконання вимог до змісту та оформлення роботи мінімум на 50% за кожним з елементів. У разі невідповідності вимогам цих рекомендацій керівник може не допустити студента до захисту кваліфікаційної роботи. Рішення про недопуск студента до захисту приймають на засіданні кафедри, оформляють протоколом та передають у деканат.

Рецензування магістерської роботи виконують з метою отримання додаткової об'єктивної оцінки якості проведеного дослідження фахівцями у відповідній галузі економічних знань. Право бути рецензентами мають працівники державних органів влади, підприємств чи об'єктів інфраструктури, на підставі інформації яких

написано роботу, а також працівники науково-дослідних інституцій та викладачі інших кафедр чи закладів вищої освіти.

Текст рецензії повинен містити висновок зовнішнього експерта щодо актуальності обраної теми магістерської роботи, успішності виконання студентом поставлених теоретичних та практичних завдань, а також розширену характеристику кожного розділу кваліфікаційної роботи з виділенням позитивних сторін та недоліків (див. Додаток Ж). Рецензент надає власну оцінку рівню виконаної студентом роботи (“незадовільно”, “задовільно”, “добре” чи “відмінно”), яку враховують при захисті перед Екзаменаційною комісією. Друкована рецензія, обсягом до двох сторінок, повинна бути підписана рецензентом та завірена печаткою установи, у якій він працює, із зазначенням дати.

На підставі рецензії та ґрунтуючись на власних висновках про роботу, науковий керівник заповнює перші два розділи таблиці з критеріями оцінювання дослідження студента (таблиця 1), яка разом з відгуком та рецензією подається до переплетеного остаточного варіанту роботи у визначені кафедрою в індивідуальному завданні терміни.

ПІДГОТОВКА ДО ЗАХИСТУ ТА ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ В ЕКЗАМЕНАЦІЙНІЙ КОМІСІЇ

Захист магістерської кваліфікаційної роботи відбувається на відкритому засіданні Екзаменаційної комісії (ЕК) у терміни, визначені наказом Університету. Завданням ЕК є встановлення рівня теоретичної підготовки випускника, його готовності до професійної діяльності та ухвалення рішення про можливість видачі диплома з присвоєнням відповідної кваліфікації. А тому студент під час захисту повинен викласти власні результати, отримані під час написання роботи, не обмежуючись переказом положень, наведених у спеціальній літературі.

За бажанням студента захист може відбуватися іноземною мовою. Для цього при подачі магістерської роботи на кафедру студентом додається звернення (довільної форми) за згодою наукового керівника, виступ до кваліфікаційної роботи іноземною мовою та рецензія викладача іноземної мови про готовність студента захищати дослідження іноземною мовою (довільної форми). Студенти, які успішно захистили кваліфікаційну роботу іноземною мовою отримують офіційний додаток до диплома – Сертифікат про володіння фаховою іноземною мовою.

Дати захисту визначають графіком засідання ЕК, що затверджується керівництвом Університету і доводиться до відома складу ЕК та студентів.

Голова ЕК, переконавшись у наявності кваліфікаційної роботи та усіх інших необхідних документів, представляє комісії тему дослідження, зачитує тексти відгуку та рецензії (їх підсумкову частину), надає слово студенту.

Студент, отримавши відгук на кваліфікаційну роботу від наукового керівника, рецензію та зареєструвавши роботу на кафедрі, повинен підготувати презентацію та доповідь (тривалістю до 10 хвилин), у якій чітко та лаконічно викладено основні положення та отримані результати роботи. Головну увагу доречно приділити актуальності досліджуваної проблеми, її невивченим аспектам та власним висновкам і рекомендаціям. Хоча доповідь, зазвичай, готується у письмовій формі, виступати варто вільно, не зачитуючи текст.

При підготовці презентації до кваліфікаційної роботи треба звернути увагу на наочний матеріал (рисунок, таблиці тощо). Для цього можна використовувати як аркуші паперу великого формату, так і проекційну техніку. Обов'язковою є підготовка комплектів ілюстративного матеріалу для Голови, Членів ЕК та інших осіб, присутніх на захисті роботи, на аркушах формату А4. Загальна кількість наочних матеріалів повинна перебувати у межах 5-10 одиниць в одному комплекті. Ілюстративний матеріал, як і тези доповіді, студент повинен узгодити з науковим керівником (див. Додаток 3).

Перед захистом кваліфікаційної роботи студент ознайомлюється із відгуком наукового керівника і зовнішньою рецензією, продумує варіанти відповідей на зроблені в них зауваження. Завершивши виступ, студент зобов'язаний коротко і вичерпно відповісти на питання членів ЕК та присутніх у залі. Питання можуть стосуватися як безпосередньо теми кваліфікаційної роботи, так і розділів фінансової теорії та практики, що з нею пов'язані. Студент під час відповідей на питання має право користуватися текстом магістерської роботи. За змістом і стилем доповіді та відповіді на питання комісія робить висновок про рівень знань випускника, його вміння публічно виступати та аргументувати свою точку зору.

Обов'язковою умовою виставлення найвищої оцінки (“відмінно”) за магістерську роботу є апробація її результатів та висновків – щонайменше однією статтею і одними тезами доповідей або чотирма тезами доповідей на наукових чи науково-практичних конференціях із публікацією тез доповіді. Опубліковані за матеріалами магістерської роботи тези доповідей та статті вказують у списку використаних джерел, їхню тематику – у вступі, а фотокопії – у додатках. Додатково оцінюють участь та призове місце у конкурсах наукових студентських робіт, олімпіадах, студентських наукових змаганнях, тому фотокопії сертифікатів про участь чи дипломів про присудження призового місця додають у додатках до підшитого приміника кваліфікаційної роботи.

Кваліфікаційна робота оцінюється ЕК диференційовано з урахуванням якості виступу і відповідей на питання, відгуку наукового керівника та зовнішньої рецензії (оцінювання ґрунтується на таблиці критеріїв, що наводиться згодом). Варто пам'ятати, що належна якість виконаної кваліфікаційної роботи не є гарантією її високої оцінки, оскільки члени Екзаменаційної комісії можуть знижувати значення окремих критеріїв опираючись на аналіз кваліфікаційної роботи під час захисту. Окремо відзначається думка членів ЕК про практичну цінність і рекомендації щодо використання пропозицій автора.

Під час захисту ведуть протокол засідання Екзаменаційної комісії.

Після обговорення підсумків захисту на закритому засіданні ЕК виносять її рішення стосовно оцінки та присвоєння кваліфікації магістра. У разі незгоди серед членів ЕК думка голови є вирішальною. Рішення комісії оголошується студентам її головою в той же день.

Випускники, які одержали під час захисту незадовільні оцінки або були недопущені до захисту, відраховуються з університету, отримуючи академічну довідку. До повторного захисту кваліфікаційна робота може бути подана упродовж трьох років після закінчення навчання в університеті. Після захисту магістерська робота передається на зберігання в архів університету.

Після захисту кваліфікаційних робіт Голова Екзаменаційної комісії оголошує рішення, яке згодом оформляють відповідним наказом Університету. Рішення Екзаменаційної комісії є остаточним і не підлягає оскарженню.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Підсумкову, диференційовану за 100 - бальною шкалою (чотирибальною шкалою), оцінку магістерської роботи визначає ЕК.

Оцінювання кваліфікаційної роботи відбувається так (табл. 1).

Таблиця 1

Розподіл балів за виконання та захист кваліфікаційної роботи

Критерій оцінювання	Максимальна кількість балів за критерієм	Кількість балів здобувача
Критерій 1. Апробація результатів дослідження	12	
Публікація наукової статті у фаховому виданні	9	
Публікація тез доповідей	3	
Участь у конкурсах наукових студентських робіт, олімпіадах, студентських наукових змаганнях	3	
Призове місце у конкурсах наукових студентських робіт, олімпіадах, студентських наукових змаганнях	9	
Критерій 2. Оцінювання змісту кваліфікаційної роботи	68	
Обґрунтування актуальності теми, взаємозв'язок завдання, структури роботи і висновків	6	
Розділ 1: Глибина теоретичного дослідження проблеми	14	
Розділ 2: Якість аналітичної оцінки	21	
Розділ 3: Авторське обґрунтування вирішення проблематики за темою дослідження	17	
Відповідність вимогам щодо оформлення кваліфікаційних робіт	10	
Критерій 3. Захист кваліфікаційної роботи	20	
Презентування результатів роботи на засіданні ЕК	10	
Рівень обізнаності у проблематиці дослідження під час відповідей на запитання	10	
Всього	100	

Оцінка “відмінно” (90-100 балів) ставиться, якщо випускник-магістр:

- 1) виконав роботу самостійно, на високому науково-теоретичному рівні, що підтверджує глибокі теоретичні знання і практичні навички випускника, його здатність до професійної діяльності як науковця та фінансиста-практика;
- 2) оволодів методами науково-дослідної роботи у збиранні і систематизації даних, їх обробці, творчому осмисленні, системному викладі, формулюванні висновків;
- 3) показав критичне ставлення до джерел літератури, продемонстрував наукову новизну, сформулював власні пропозиції і практичні рекомендації;
- 4) грамотно з додержанням вимог державного стандарту оформив кваліфікаційну роботу;
- 5) робота написана українською літературною мовою, без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок;
- 6) на захисті продемонстрував глибокі знання теми дослідження, впевнено відповів на запитання членів Екзаменаційної комісії;
- 7) до захисту представив список наукових публікацій (статті, тези доповідей) чи сертифікати про участь або дипломи про присудження призового місця у конкурсах наукових студентських робіт, олімпіадах, студентських наукових змаганнях.

Оцінка “добре” (71-89 балів) ставиться, якщо випускник-магістр:

- 1) виконав роботу самостійно, на належному науково-теоретичному рівні, який підтверджує достатньо високі теоретичні знання і практичні навички випускника, його здатність до професійної діяльності як науковця та фінансиста-практика;
- 2) оволодів методами науково-дослідної роботи у збиранні і систематизації даних, їх обробки, творчого осмислення, системного викладу, формулювання висновків, допускає незначні порушення логічності й цілісності дослідження;
- 3) робота має наукову новизну, однак автор не може в достатній мірі проаналізувати літературу і джерела з досліджуваної теми, водночас сформулював власні пропозиції і практичні рекомендації;
- 4) з додержанням вимог державного стандарту оформив магістерську роботу, але допустив при цьому 2-3 помилки чи неточності;
- 5) написав роботу грамотно, українською літературною мовою, допускаючи при цьому поодинокі орфографічні, пунктуаційні та стилістичні помилки;
- 6) на захисті продемонстрував достатні знання теми дослідження, відповів на запитання членів комісії;
- 7) до захисту представив кількість публікацій результатів магістерського дослідження чи сертифікати про участь або дипломи про присудження призового місця у конкурсах наукових студентських робіт, олімпіадах, студентських наукових змаганнях, яка є меншою за встановлені вимоги.

Оцінка “задовільно” (51-70 балів) ставиться, якщо випускник-магістр:

- 1) виконав роботу самостійно, на прийнятному науково-теоретичному рівні, яка підтверджує теоретичні знання і практичні навички випускника, його здатність до професійної діяльності як фінансиста-практика;
- 2) оволодів навичками науково-дослідної роботи у збиранні і систематизації даних, їх обробки, осмислення, формулювання висновків, але допускає порушення логічності й системності викладу, некритичного ставлення до документів і матеріалів;

3) робота носить головним чином компілятивний характер, відсутні елементи наукової новизни, нечітко сформульовані або відсутні власні пропозиції і практичні рекомендації;

4) допустив низку помилок при оформленні роботи та її науково-довідкового апарату з відхиленням від вимог державного стандарту;

5) написав роботу українською літературною мовою, але допустив у ній велику кількість орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок;

6) на захисті продемонстрував неглибокі знання теми дослідження, не зумів відповісти на окремі запитання членів комісії;

7) до захисту не представив жодної публікації результатів магістерського дослідження чи сертифікатів про участь або дипломів про присудження призового місця у конкурсах наукових студентських робіт, олімпіадах, студентських наукових змаганнях.

Оцінка “незадовільно” (менше 51 бала) ставиться в тому випадку, коли студент, допущений до захисту кваліфікаційної роботи, абсолютно в ній не орієнтується, не може відповісти на жодне запитання членів комісії.

Кваліфікаційна робота до захисту не допускається, якщо вона подана науковому керівникові на перевірку або на будь-який подальший етап проходження з порушенням термінів, встановлених регламентом. Написана на тему, яка своєчасно не була затверджена наказом Університету.

При цьому у роботі допущені такі суттєві помилки:

1. Зміст роботи не відповідає плану магістерської роботи або не розкриває тему повністю чи в її основній частині.

2. Сформульовані розділи (підрозділи) не розкривають реальну проблемну ситуацію, стан об'єкта дослідження.

3. Мета дослідження не пов'язана з проблемою, сформульована абстрактно і не розкриває специфіки об'єкта і предмета дослідження.

4. Автор не виявив самостійності, робота є компіляцією або плагіатом.

5. Не зроблено глибокого і всебічного аналізу сучасних офіційних і нормативних документів, нової спеціальної літератури (останні 2-10 років) за темою дослідження.

6. Аналітичний огляд вітчизняних і зарубіжних публікацій за темою роботи має форму анотованого списку і не розкриває рівня досліджуваності проблеми.

7. Кінцевий результат не відповідає меті дослідження, висновки не відповідають поставленим завданням. У роботі немає посилань на першоджерела або вказані не ті, з яких запозичено матеріал.

8. Бібліографічний опис джерел у списку використаної літератури наведено довільно, без дотримання вимог державного стандарту.

9. Як ілюстративний матеріал використано таблиці, діаграми, схеми, запозичені не з першоджерел, а з підручника, навчального посібника, монографії або наукової статті.

10. Обсяг та оформлення роботи не відповідають встановленим вимогам, робота виконана неохайно, з помилками.

При недостатньому рівні виконання магістерської кваліфікаційної роботи ЕК може рекомендувати роботу на доопрацювання і подання її до повторного захисту на наступний рік.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра фінансів, грошового обігу і кредиту

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«Застосування технологій блокчейн у фінансових розрахунках»

Виконав(ла):

студент(ка) другого (магістерського)
рівня вищої освіти, групи ЕкфМ – 22с,
спеціальності 072 “Фінанси, банківська
справа, страхування та фондовий
ринок”, освітньо-професійної програми
“Митна справа та фіскальне
адміністрування”

Захарко Вікторія Андріївна

(прізвище, ім'я та по батькові)

Керівник:

д.е.н., проф., заслужений діяч науки і
техніки, завідувач кафедри фінансів,
грошового обігу і кредиту Крупка М.І.

(посада, прізвище та ініціали)

Приклад оформлення завдання на магістерську роботу
Львівський національний університет імені Івана Франка
Економічний факультет
Кафедра фінансів, грошового обігу і кредиту
Освітній ступінь – магістр

Спеціальність – 072 “Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок”

Освітньо-професійна програма - “Митна справа та фіскальне адміністрування”

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри фінансів,
 грошового обігу і кредиту
 проф. Крупка М.І.

«13» жовтня 2023 року

ЗАВДАННЯ

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Захарко Вікторії Андріївні

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи «Застосування технологій блокчейн у фінансових розрахунках»
 Керівник роботи д.е.н., проф., заслужений діяч науки і техніки, завідувач кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту Крупка М.І.,

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені засіданням Вченої ради економічного факультету від “05” квітня 2024 р., протокол №4

2. Термін подання студентом роботи_“14” жовтня 2024 року

3. Вихідні дані до роботи _____

1. Про віртуальні активи : Закон України від 17.02.22 № 2074-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2074-20#Text>.

2. Демчишак Н.Б. Формування цифрової економіки та фінансове регулювання інноваційної діяльності в Україні: сучасна парадигма і секторальні пріоритети : монографія. Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2023. 526 с.

3. Blockchain law guide. URL: <https://blockchainlawguide.com/blockchain>.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) _____

Вступ

1. Сутність технологій блокчейн у сучасному фінансовому просторі

2. Аналіз стану застосування технологій блокчейн у фінансових розрахунках

3. Перспективи розвитку фінтех інструментів на основі блокчейну у розрахунках

Висновки

Список використаних джерел

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

8 рисунків, 3 таблиці

Продовження додатку Б**6. Консультанти розділів роботи**

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
I	проф. Крупка М.І.		
II	проф. Крупка М.І.		
III	проф. Крупка М.І.		

7. Дата видачі завдання 13 жовтня 2023 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Перший розділ роботи	30.01.2024 р.	
2	Другий розділ роботи	15.05.2024 р.	
3	Третій розділ роботи	30.08.2024 р.	
4	Написання вступу і висновків, оформлення роботи	30.09.2024 р.	
5	Подання роботи на кафедру для перевірки на унікальність тексту роботи	14.10.2024 р.	
6	Реєстрація роботи на кафедрі	15.11.2024 р.	

Студент _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи

(підпис) (прізвище та ініціали)

ДЕКЛАРАЦІЯ

про дотримання академічної доброчесності здобувачем вищої освіти у
Львівському національному університеті імені Івана Франка

Я, що нижче підписалась, як учасник освітнього процесу у Львівському національному університеті імені Івана Франка, підтримуючи засади справедливості, зобов'язуюсь дотримуватися правил академічної доброчесності, які визначені чинним законодавством України, нормативними документами Університету та не порушувати їх, а саме не допускати:

- академічного плагіату – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

- самоплагіату – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

- фальсифікації – свідомої зміни чи модифікації вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

- списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

- обману – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу;

- хабарництва – надання учасникам освітнього процесу чи пропозиція щодо надання коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.

Усвідомлюю, що за порушення академічної доброчесності до мене можуть бути застосовані заходи академічної відповідальності, а саме:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо) та відповідного освітнього компонента освітньої програми;

- позбавлення академічної стипендії;

- позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання;

- відрахування із закладу освіти.

Підписанням цієї декларації стверджую своє нетерпиме ставлення до усіх форм та проявів академічної не доброчесності.

(дата)

(підпис)

Захарко В.А.

(прізвище, ініціали)

АНОТАЦІЯ

Захарко В.А. Застосування технологій блокчейн у фінансових розрахунках. – Рукопис.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа і страхування». – Львівський національний університет імені Івана Франка. – Львів, 2024.

У роботі досліджено теоретичні засади застосування блокчейн-технологій у розвитку сучасних фінансових систем. Увагу приділено законодавчому регулюванню застосування блокчейн розрахунків. Проаналізовано стан та можливості використання технологій блокчейн у фінансових розрахунках світовими банками. Виявлено напрямки розвитку блокчейн інструментів в Україні. Запропоновано напрями вдосконалення дієвості використання фінансово-технологічних інструментів на основі блокчейну задля розвитку сучасних фінансових розрахунків.

Ключові слова: блокчейн, фінтех інструменти, фінансові розрахунки, Національний банк України.

ABSTRACT

Zakharko V.A. Application of blockchain technologies in financial settlements. – Manuscript.

Thesis for the educational degree «Master» in the specialty 072 «Finance, Banking and Insurance». – Ivan Franko National University of Lviv. – Lviv, 2024.

The paper explores the theoretical foundations of using blockchain technologies in the development of modern banking systems. Attention is paid to the legislative regulation of the blockchain payments application. The state and possibilities of using blockchain technologies in financial settlements by world banks are analyzed. The directions of the development of blockchain tools in Ukraine have been identified. Directions for improving the effectiveness of the use of blockchain-based financial and technological tools for the development of modern financial settlements are proposed.

Keywords: blockchain, fintech instruments, financial settlements, National Bank of Ukraine.

Додаток Е

Приклади оформлення бібліографічного опису списку використаних джерел

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Законодавство	Про Національний банк України : Закон України від 20.05.1999 р. № 679-XIV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text (дата звернення: 08.02.2024).
	Про виконання міжбанківських платіжних операцій в Україні в національній валюті : Інструкція, затверджена Постановою Національного банку України від 03.03.2023 № 16. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0016500-23#Text (дата звернення: 08.02.2024).
Книги	Барановський О.І. Фінансові кризи: передумови, наслідки і шляхи запобігання : монографія. Видавництво : Київський національний торговельно-економічний університет, 2010. 754 с.
	Стрелбицька Л.М., Стрельбицький М.П., Гіжевський В.К. Банківське безпекознавство : навч. посібник / за ред. М.П. Стрельбицького. К.: Кондор, 2007. 602 с.
Багатотомні видання, журнали	Пайтра Н., Мудра Р. Світовий досвід застосування Інтернет-технологій у банківському бізнесі. <i>Формування ринкової економіки в Україні</i> : зб. наук. праць. Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка. 2012. Випуск 26. Частина 2. С. 65 - 70.
	Козьменко С., Багмет К. Теоретичне підґрунтя банківсько-страхової інтеграції. <i>Вісник НБУ</i> . 2012. № 2. С.22–27.
Автореферати дисертацій	Петров А.О. Розвиток банківського бізнесу в умовах глобалізації: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.02 – світове господарство і міжнародні економічні відносини. Донецьк, 2010. 24 с.
Складова частина книги	Вишивана Б.М. Частина 1. Розділ 3. Організація управління процесами мобілізації ресурсів. <i>Фінанси в трансформаційній економіці України</i> : навчальний посібник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М. І. Крупки. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. С. 51-100.
	Барилюк І.В., Пайтра Н.Г. Тема 12. Ризик-менеджмент банківської діяльності. <i>Банківська система</i> : навчальний посібник / М. І. Крупка, Є. М. Андрушак, І. В. Барилюк та ін. / за ред. д-ра екон. наук, проф. М. І. Крупки. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2012. С.218-273.
Складова частина збірника тез доповідей	Пайтра Н.Г. ІРО як метод поповнення власного капіталу банків. <i>Економіка України в умовах посилення глобалізаційних процесів</i> : виклики і перспективи : матеріали міжнародної наукової конференції, Львів, 15-16 травня 2009 р. Львів : ЛНУ ім. І.Франка, 2009. С. 348–349.
Ресурси мережі Internet	Біланюк О. П. Сучасний стан та перспективи розвитку міжнародного туризму. <i>Економіка. Управління. Інновація</i> : електрон. наук. фахове вид. 2012. № 2. URL: http://archive.nbuv.gov.ua/e-journals/eui/2012_2/pdf/12borurv.pdf (дата звернення: 17.06.2013).
	Бергаш В. Пріоритети визначила громада. <i>Голос України</i> : електрон. версія газ. 2012. № 14 (5392). Дата оновлення: 04.08.2012. URL: http://www.qolos.com.ua/file/040812/040812-u.pdf (дата звернення: 06.08.2012).

Рецензія
на кваліфікаційну роботу
«Застосування технологій блокчейн у фінансових розрахунках»
студентки другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 072 “Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок”,
освітньо-професійної програми “Митна справа та фіскальне адміністрування”
економічного факультету
Львівського національного університету імені Івана Франка
Захарко Вікторії

Із розвитком технологій змінюються стандарти та підходи у веденні бізнесу і діяльності підприємств. За останні десять років все більшої популярності набирає розвиток технологій блокчейн. На сучасному етапі розвитку фінансових інновацій ця технологія має великий потенціал і може кардинально змінити управлінські та організаційні підходи до функціонування уряду, державних установ та фінансових корпорацій. Один з найпопулярніших напрямів, де використовується блокчейн - сфера фінансів, адже ця технологія дозволяє переводити будь-які суми грошей та бути впевненим в тому, що така операція є цілком безпечна. Довготривалість і трудомісткість, що пов'язані з процесом міжнародних переказів, часто призводять до помилок. Саме тому використання блокчейну – чудова можливість для фінансових установ та окремих користувачів прискорити цей процес, зробити його більш технологічним і менш громіздким. З огляду на зазначене вище, кваліфікаційна робота виконана на актуальну тему.

Кваліфікаційна робота складається з вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

У першому розділі кваліфікаційної роботи “Сутність технологій блокчейн у сучасному фінансовому просторі” автор розкриває сутність технологій блокчейн та визначає основи її застосування у фінансових розрахунках, висвітлює їх законодавче регулювання.

У другому розділі кваліфікаційної роботи “Аналіз стану застосування технологій блокчейн у фінансових розрахунках” проведено оцінку використання блокчейну у фінансових розрахунках та досліджено український ринок фінансових розрахунків на основі технологій блокчейн.

У третьому розділі кваліфікаційної роботи “Перспективи розвитку фінтех інструментів на основі блокчейну у фінансових розрахунках” визначено перспективи розвитку блокчейну в процесі уніфікації з ЄС, охарактеризовано використання у полегшенні доступу до ринків фінансових послуг та післявоєнні фінтех інструменти відновлення вітчизняної економіки.

Кваліфікаційна робота В. Захарко виконана на належному науково-теоретичному та практичному рівні, відповідає встановленим вимогам і затвердженню завданню і заслуговує позитивної оцінки.

Рецензент:

д.е.н., проф., завідувач кафедри обліку і аудиту
економічного факультету
Львівського національного
університету імені Івана Франка

Ю.О. Раделицький

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра фінансів, грошового обігу і кредиту

ІЛЮСТРАТИВНИЙ МАТЕРІАЛ
до кваліфікаційної роботи

**«Застосування технологій блокчейн
у фінансових розрахунках»**

Виконав(ла):

студент(ка) другого (магістерського)
рівня вищої освіти, групи ЕкфМ – 22с,
спеціальності 072 “Фінанси, банківська
справа, страхування та фондовий
ринок”, освітньо-професійної програми
“Митна справа та фіскальне
адміністрування”

Захарко Вікторія Андріївна

(прізвище, ім'я та по батькові)

Керівник:

д.е.н., проф., заслужений діяч науки і
техніки, завідувач кафедри фінансів,
грошового обігу і кредиту Крупка М.І.

(посада, прізвище та ініціали)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
 ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
 ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
 Кафедра фінансів, грошового обігу і кредиту

ВІДГУК НАУКОВОГО КЕРІВНИКА

на кваліфікаційну роботу

Студента (ки) другого (магістерського) рівня вищої освіти _____

(прізвище, ініціали у родовому відмінку)

Спеціальність 072 – “Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок”

Освітньо-професійна програма “Митна справа та фіскальне адміністрування”

Тема _____

Обсяг кваліфікаційної роботи _____

(повний обсяг, кількість сторінок основного тексту, рисунків, таблиць, джерел літератури та додатків)

Характеристика кваліфікаційної роботи:

1) відповідність окресленим завданням

(зміст кваліфікаційної роботи відповідає (частково відповідає, не відповідає) завданню)

2) аналіз вступних положень та висновків

(аналіз зв'язку вступу, змісту кваліфікаційної роботи та висновків)

3) характеристика виконання кожного розділу

4) відповідність вимогам до оформлення

(виконано (не виконано) відповідно до вимог)

5) загальний висновок

(кваліфікаційна робота рекомендується до захисту)

Науковий керівник

(підпис)

/Посада, прізвище, ініціали/

Продовження додатку II**Розподіл балів за виконання та захист кваліфікаційної роботи**

Критерій оцінювання	Максимальна кількість балів за критерієм	Кількість балів здобувача
Критерій 1. Апробація результатів дослідження	12	
Публікація наукової статті у фаховому виданні	9	
Публікація тез доповідей	3	
Участь у конкурсах наукових студентських робіт, олімпіадах, студентських наукових змаганнях	3	
Призове місце у конкурсах наукових студентських робіт, олімпіадах, студентських наукових змаганнях	9	
Критерій 2. Оцінювання змісту кваліфікаційної роботи	68	
Обґрунтування актуальності теми, взаємозв'язок завдання, структури роботи і висновків	6	
Розділ 1: Глибина теоретичного дослідження проблеми	14	
Розділ 2: Якість аналітичної оцінки	21	
Розділ 3: Авторське обґрунтування вирішення проблематики за темою дослідження	17	
Відповідність вимогам щодо оформлення кваліфікаційних робіт	10	
Критерій 3. Захист кваліфікаційної роботи	20	
Презентування результатів роботи на засіданні ЕК	10	
Рівень обізнаності у проблематиці дослідження під час відповідей на запитання	10	
Всього	100	

Науковий керівник

(підпис)

/Посада, прізвище, ініціали/

Голова Екзаменаційної комісії

(підпис)

/Посада, прізвище, ініціали/